

Komitet Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu
Polskiej Akademii Nauk
29.07.2024

Stanowisko Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Badań Rozrodu PAN

w sprawie proponowanych zmian w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt (Dz. U. z 2021 r. poz. 1033).

Komitet uznaje za zasadny wniosek Polskiego Związku Hodowców Jeleniowatych o zmianę rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 września 2004 r. w sprawie kwalifikacji osób uprawnionych do zawodowego uboju oraz warunków i metod uboju i uśmiercania zwierząt.

Przepisy krajowe nie przewidują tzw. uboju pastwiskowego i w znacznym stopniu ograniczają możliwość użycia broni palnej myśliwskiej na terenie gospodarstwa rolnego u zwierząt w tym u tych, które doznały urazu, są terminalnie chore, cierpią i wymagają szybkiego uśmiercenia. Eutanazja farmakologiczna wiąże się z wysokim ryzykiem dla lekarza weterynarii wykonującego iniekcję lub jest po prostu niemożliwa do wykonania. W praktyce obowiązujące przepisy powodują wiele trudności we wdrożeniu Unijnych regulacji, ale przede wszystkim przysparzają zwierzętom niepotrzebnego cierpienia, związanego z manipulacją i transportem (najczęściej odległym) do rzeźni, w której zatwierdzony jest np. ubój jeleni i danieli.

Zastosowanie broni palnej lub radykału do ogłuszenia, szczególnie dużych i potencjalnie niebezpiecznych zwierząt, przebywających na pastwiskach jest metodą bezpieczną dla osoby dokonującej ogłuszenia i dla samego zwierzęcia, ponieważ nie jest ono poddawane czynnikom stresowym, a samo ogłuszenie odbywa się bardzo szybko. Zmiany miałyby umożliwić prowadzenie uśmiercania zwierząt w gospodarstwach rolnych, przez odpowiednio przeszkolone do tego celu osoby. Należy dodać, że analogiczne do postulowanych regulacji, funkcjonują w takich krajach Unii Europejskiej jak Niemcy, Austria, Czechy czy Słowacja.

W zmianie rozporządzenia powinna być także jasno określone rola Urzędowego Lekarza Weterynarii dopuszczającego wykonywanie takiego uboju poprzez wykonanie badania przedubojowego oraz dopuszczenie tuszy do spożycia przez ludzi po przeprowadzeniu badania poubojowego. Ponadto w procesie nadawania uprawnienia osobie wykonującej ogłuszanie przy użyciu broni palnej lub radykału w gospodarstwie, gdzie utrzymywane są jeleniowate, zezwolenie powinno być wydawane przez Powiatowego Lekarza Weterynarii. Zmiana Rozporządzenia znacząco wpłynie na poprawę dobrostanu zwierząt oraz sprawowanie nadzoru nad przed i poubojowym badaniem zwierząt przez urzędowego lekarza weterynarii. Tym samym wprowadzanie produktów pochodzenia zwierzęcego od jeleniowatych do obrotu, jest wyjściem zgodnym z oczekiwaniami społecznymi i pozostającym w zgodzie z regulacjami Unijnymi w przedmiotowym zakresie, ograniczając do niezbędnego minimum cierpienie zwierząt.

Prezydium Komitetu Nauk Weterynaryjnych
PRZEWODNICZĄCY
Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN i Biologii Rozrodu PAN

Prof. dr hab. Wojciech Nizański